

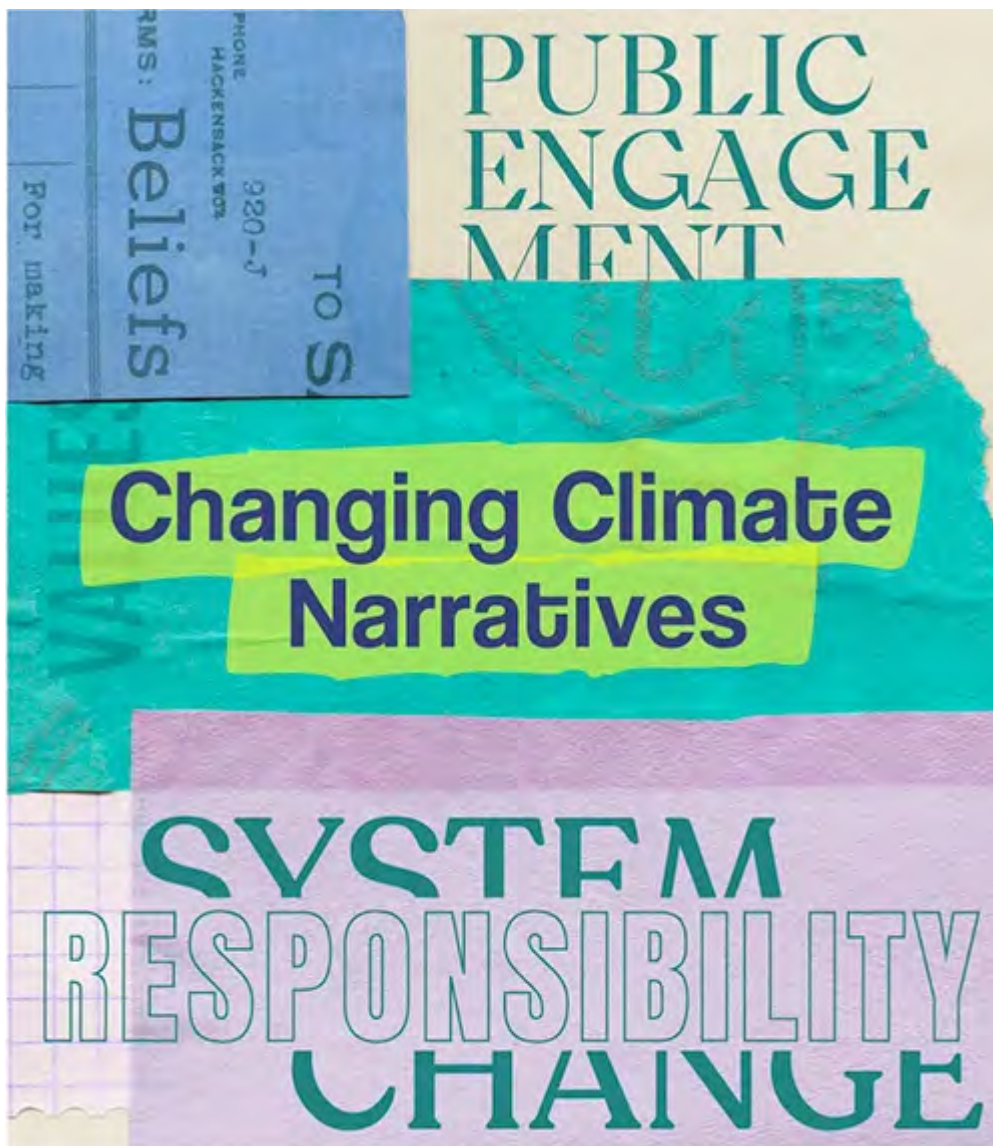
El clima que volem, canviant les narratives climàtiques – Judith Estol

🕒 9 de maig de 2023

El dia 29 de març del 2023 es va celebrar, a la seu de la Delegació del govern davant la Unió Europea, a Brusselles, la conferència titulada **“The Climate We Want, Changing Climate Narratives to Address the Green Transition”**, per discutir sobre la narrativa climàtica.

Dins del discurs de sostenibilitat ambiental, la “transició” sovint es refereix als canvis fonamentals dins dels sistemes clau de producció i consum, com l’energia, el transport o l’agricultura i els aliments. Les transicions verdes es defineixen com a canvis profunds d’aquests sistemes sociotècnics (o socioeconòmics) cap a canvis interrelacionats amb tecnologies, infraestructura, productes, comportament del consumidor, valors socials i política. Aquest acte volia crear un espai per intercanviar idees i experiències sobre: com poden les nostres estratègies sostenibles en el context del Pacte Verd Europeu portar-nos de la **transició cap a la transformació**, com poden transformar la nostra consciència i permetre’ns ser totalment responsables, com posar l’accent en la manera de pensar en quin clima volem ara i, sobretot, en com hauríem d’emmarcar i canviar el llenguatge del discurs sobre el canvi climàtic. I, sí, vam crear un diàleg en el qual van participar iniciatives empresarials, comunitats energètiques, universitats, polítics, institucions públiques, ciutadans i joves; ens vam reunir, per trobar una nova narrativa positiva, eficient, responsable i consistent, per parlar i descriure el nostre clima. El clima que volem a partir d’ara i a partir de demà.

La intervenció del **delegat del Govern**, el **Sr. Ignasi Centelles**, va obrir l’acte destacant que Catalunya és un actor pioner en l’àmbit de l’acció climàtica, reconegut en l’àmbit europeu, que involucra sectors, ciutadans, institucions i investigadors i que continua adoptant mesures adaptades als nous escenaris, com ara el de ser un dels signataris de les **Missions d’Adaptació pel Canvi Climàtic** de la UE. La **Comissió Europea**, representada per la **Sra. Irene Bonvissuto de la DG de CLIMA**, instigadora de les

Missions d'Adaptació, va complementar les paraules del delegat afegint que el canvi climàtic és una realitat que hem de treballar plegats tant per la mitigació com per l'adaptació. Les polítiques i estratègies s'han de coordinar i actuar conjuntament per crear un clima amb resiliència. També va afegir que el canvi de narrativa és important i és necessari que es faci una crida a tothom per tal de dur a terme aquesta adaptació.

Entre els participants i les intervencions del públic es va crear un diàleg animat, creatiu,

inspirador i ple d'experiències bones i no tan bones, on tots van concloure que **s'hauria de parlar de transformació en lloc de transició i que les narratives climàtiques han de ser responsables i constructives.**

Hi va participar el **director del Programa de Comunicació de Canvi Climàtic** de la **Universitat George Mason** dels Estats Units, el **doctor Edward W. Maibach**, i va assenyalar que és necessari canviar la narrativa per entendre els reptes de canvi climàtic, que són reptes globals. Això s'ha de fer compartint i repetint el coneixement verídic, apropant el coneixement a les persones fent-lo fàcil i accessible: els polítics han de fer un canvi de narrativa que indueixi a canviar el comportament de les persones per fer més accessible les mesures d'adaptació i mitigació. La **Universitat de Groningen** dels Països Baixos va fer la seva aportació a través de **la investigadora en psicologia climàtica Anne van Valkengoed**, que va ampliar aquesta visió afegint que la gent acostuma a tenir una visió pessimista de com l'altre pensa sobre el canvi climàtic, però la realitat és que a Europa només el 2% de les persones el rebutgen. El problema aquí és que les persones, a part que subestimen la preocupació dels altres, no saben com actuar al respecte. Va continuar dient que els nostres estudis de psicologia demostren que normalment les persones actuen perquè veuen un risc imminent o perquè ja l'han experimentat; l'entorn es converteix en un element vital i les persones s'hi mimetitzen. És necessari simplificar i alhora mostrar els passos a seguir, perquè la voluntat hi és però, en canvi, el coneixement no. També hi va participar la **Universitat de Warwick**, del Regne Unit, amb el **professor**

Keith Hyams, expert en projectes de desenvolupament climàtic, qui va parlar de justícia climàtica. Va defensar dos elements: en un primer lloc, la justícia climàtica, és a dir, l'accessibilitat igual a les necessitats bàsiques; i, en segon lloc, la justícia epistèmica, és a dir, l'accés al coneixement (s'ha de saber quin és el coneixement que es prioritzarà a l'hora de prendre les decisions de present-futur).

La part institucional va estar representada, per un cantó, pel Sr. **Paolo Caridi, cap de la Unitat de Comunicació de la DG CLIMA de la Comissió Europea**. El Sr. Caridi va remarcar que és important fer arribar a les persones el missatge en positiu. Necessitem una narrativa positiva lluny d'espantar a les persones i lluny de donar poca esperança, i l'escenari actual necessita convertir la transició en oportunitats i transmetre el que ja s'ha estat fent en aquesta línia, accions reals. El canvi climàtic pot ser també una oportunitat compatible amb un viure feliçment. I per l'altre cantó, la part institucional també va estar representada pel Sr. **Leonardo Bejarano, director de l'Oficina de Canvi Climàtic de Catalunya (OCCC)** que va dir que "A Catalunya ens agrada ser pioners a l'hora de pensar el futur". Va continuar explicant que recentment s'havia aprovat l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic, que reuneix de forma ambiciosa aproximadament 300 accions favorables al canvi climàtic: "Es tracta d'adaptar-se a la societat i reduir la vulnerabilitat del nostre país, actuar amb una actitud positiva, no de bloqueig, i actuar conjuntament". La seva intervenció va concloure apuntant que les polítiques es fan per a la societat i, per tant, se l'ha d'escoltar: "L'adaptació s'ha de fer sí o sí".

L'experiència dels joves va ser escoltada de la mà de la Sra. **Konstantina Karameri**, gestora de projectes socials a les escoles gregues. La Sra. Karameri lidera un projecte a les escoles on ensenya la necessitat de crear amb llibertat el futur propi amb una reflexió posterior. Va afirmar que els infants són un exemple pel que fa a la creativitat i l'imaginari de solucions i que s'ha d'abordar l'adaptació al canvi climàtic d'una manera simpàtica i propera, a través de petites accions que serveixin per conscienciar-nos i conscienciar als altres però, també, per frenar els tempos i actuar de manera conscient i reflexionada.

La cooperativa catalana Som energia representada per la Sra. **Clara Calbet**, membre del departament de comunicació, va explicar com una de les seves missions és empoderar a les persones a participar en la generació d'energia, a involucrar-les en el món de l'energia fent-los entendre el funcionament del mercat. Va explicar com ajudaven a crear espais per debatre entre els membres de les comunitats energètiques, de manera que la mateixa comunitat comparteix experiències i es consolida.

La Sra. **Céline Lejeune**, propietària de **l'empresa emergent belga Bonjour Maurice**, de roba infantil, va explicar com en la indústria de la moda el consumidor busca la facilitat a l'hora de comprar, així com uns baixos preus, seguretat en el producte, bon servei, etc. També va afegir que el component ètic, valorat pel consumidor, queda reduït a la seva pròpia voluntat, tant en les petites empreses com també en les grans empreses. El consumidor, segons Lejeune, té la percepció que els preus són més alts, i no sol tenir en compte que comprar menys però millor està a l'abast de tothom (pensem que el *greenwashing* de les empreses fomenta el consum). Així, va concloure que és indispensable canviar el comportament del consumidor en aquest sector, per impactar tant en l'empresa tèxtil d'economia circular com en el canvi dels hàbits dels compradors.

L'acte va ser tancat pel moderador de la jornada, el Sr. **Sergi Cuadrat, vicepresident d'acció climàtica del grup ALLCOT**, qui va resumir les intervencions dels participants i del públic a tall de

conclusió, dient que: s'ha de fer ús d'un llenguatge clar i accessible, que la gent pugui entendre; s'ha d'emfatitzar l'impacte local per tal d'acostar al territori una problemàtica global com ara el canvi climàtic; el missatge s'ha de centrar en les solucions i no en els problemes, perquè és preferible ensenyar allò que la gent està duent a terme, en lloc d'ensenyar els riscos i efectes negatius; el missatge s'ha de fer personal, per tal de motivar molt més; s'han de facilitar les accions i reduir les barreres per fer l'acció fàcil i divertida; i, finalment, s'ha d'aconseguir amb la col·laboració, la confiança i la fe de fer-ho assolible.

Judith Estol

Green Transition

Delegació del Govern davant la UE, Brusselles – Bèlgica

📌 MEDI AMBIENT, SOSTENIBILITAT